

Raad voor de
rechtspraak

Eerste Kamer der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

datum 17 september 2025
ons kenmerk UIT COM 14763/FS/et
onderwerp Position Paper Rechtspraak

(088) 3610000
www.rechtspraak.nl

Position Paper Rechtspraak

Digitalisering t.b.v implementatie nieuw wetboek van strafvordering

Inleiding

De vernieuwing van het Wetboek van Strafvordering is een ingrijpende operatie met grote gevolgen voor alle organisaties in de strafrechtketen. Al voor de inwerkingtreding zullen de betrokken instanties veel investeringen moeten doen en tijd moeten vrijmaken om op het nieuwe wetboek voorbereid te zijn. Ook de Rechtspraak heeft zich hier de afgelopen jaren intensief op voorbereid en zal dat de komende jaren ook blijven doen. Niet alleen zullen rechters en juristen moeten worden geschoold om te werken met het nieuwe wetboek, ook zijn grote veranderingen in de informatievoorziening nodig.

De Rechtspraak bevindt zich midden in een digitale transitie. De strafrechtspraak wordt al ruim 15 jaar ondersteund door GPS dat momenteel in opdracht van het OM wordt beheerd door een marktpartij.

Basisapplicatie Strafrechtspraak (BAS) vervangt de rechtspraak functionaliteit in GPS. Daarmee moeten de (digitale) veiligheid en kwaliteit (waaronder integriteit, authenticiteit) ook voor de toekomst verzekerd zijn. Het OM werkt aan hun kant aan een soortgelijk programma, EMMA genaamd.

Welke stappen nemen we

De Rechtspraak zet met BAS gefaseerd een eigen, flexibele en gebruiksvriendelijke oplossing neer voor nieuwe digitale ondersteuning van de strafrechtspraak. We vernieuwen de onderliggende technologie, ontvlechten van het OM (maar blijven in de ontwikkeling van de nieuwe systemen goed samenwerken) én zorgen daarbij dat we voldoen aan de wet. De Rechtspraak zet hiermee een belangrijke stap in haar doelstellingen op het gebied van technische onafhankelijkheid.

De Rechtspraak heeft als doelstelling om BAS te ontwikkelen en te implementeren in een tempo waarmee BAS op **1 april 2029** (de invoeringsdatum van nWvSv) ook de nieuwe wetgeving ondersteunt. Dit doen we per zaakstroom, waarbij we starten met de zaakstroom kantonrechter in eerste aanleg. Het streven is om BAS volledig (voor eerste én tweede aanleg) een jaar voor de invoering van nWvSv op te leveren en te implementeren.

Raad voor de
rechtspraak

datum 17 september 2025
kenmerk UIT COM 14763/FS/et
pagina 2 van 2

Samenwerkingen en afhankelijkheden

De Rechtspraak laat grote IT projecten zoals BAS toetsen door het Adviescollege ICT-toetsing (AcICT). Op 13 februari 2023 is het BIT-advies op BAS gepubliceerd. De Rechtspraak heeft sindsdien gevolg gegeven aan vier de aanbevelingen uit het BIT-advies. De belangrijkste aanbeveling betrof de samenwerking met het OM. Om deze samenwerking te verstevigen, hebben Rechtspraak en OM een **bestuurlijk samenwerkingsconvenant** gesloten dat periodiek wordt geactualiseerd.

De strategie van OM en Rechtspraak gaat uit van een synchrone, zaakstroomsgewijze ontwikkeling van BAS en Emma. Daarbij wisselen we data en dossiers uit via een koppelvlak. Om een zaakstroom te ondersteunen met de nieuwe software moeten beide organisaties deze op hetzelfde moment gereed en in gezamenlijkheid getest hebben. Daarna is het van belang dat de medewerkers van beide organisaties op dezelfde locatie en vanaf hetzelfde moment in staat zijn om BAS en Emma te gebruiken.

De samenwerking met het OM, zeker na tekenen van het convenant, verloopt goed. In een samenwerkingsconvenant uit 2023 is vastgelegd hoe deze samenwerking is vormgegeven. We hebben bijvoorbeeld gezamenlijk mijlpalen gedefinieerd en nemen deel aan elkaars stuurgroepen. De Rechtspraak is hierbij wel volgend op het OM. Tijdige implementatie hangt daarmee dan ook af van het halen van die mijlpalen.

De route naar implementatie

Wijzigingen aan de kant van het OM werken door in de oplevering en implementatie van BAS. Dit geldt andersom hetzelfde.

Om dit risico te mitigeren, werken we conform de eerder aangehaalde bestuurlijke afspraken in het samenwerkingsconvenant. We volgen in gezamenlijkheid de planning waarbij we uitgaan van gelijke oplevermomenten en volgen we waar nodig de in het convenant overeengekomen communicatie- en escalatielijnen.

We werken met meerdere teams aan het opleveren van een zaakstroom. **Dat vraagt om samenwerking en coördinatie.** Om hier grip op te houden, zetten we ons in om de voorspelbaarheid van de realisatie te verhogen. De kwaliteit van de gerealiseerde software wordt daarnaast onafhankelijk getoetst door een externe partij.

Met het in zicht komen van de oplevering van de eerste zaakstroom krijgt implementatie de komende periode een grotere rol. Belangrijke aandachtspunten zijn dat we voldoende rekening houden met de doorlooptijd van de implementatie en de praktische uitvoerbaarheid bij de gerechten. Vanaf de start van BAS is er aandacht voor draagvlak op de werkvloer.